

www.toperbija.com

Spomenik nemačkim vojnicima na Košutnjaku, poginulim pri zauzimanju Beograda 1915. godine, podignut je još za vreme okupacije, sredinom 1916. godine. Nije jedinstven u Srbiji. Nemci su na svim mestima gde su u borbi sa srpskom vojskom pretrpeli neke gubitke podizali spomenike u stilu nemačke arhitekture toga doba, sa kratkim teškim stubovima.

Postojala su groblja sa sličnim spomenikom nemačkim vojnicima u Smederevu, na Varoškom brdu u Požarevcu, u Nišu, Leskovcu i Smederevu.

Ovo je bilo Beogradsko groblje i u vreme kada je podignuto, za vreme Prvog svetskog rata, u njegovoj okolini nije bilo ničega.

Groblje je održavano, negovano posle Velikog rata, verovatno zahvaljući donacijama nemačke države. Posle Drugog svetskog rata najgora stvar na ovim prostorima je bilo biti Nemac, pa su i njihova gorbla polako devastirana. Groblje je prvo zaraslo travom, a potom su nadgrobni spomenici služili kao građevinski materijal. Kruže priče da se i danas, s vremena na vreme mogu naći još po neke od tih ploča ugrađene u neke staze. Groblje, koje se nalazilo na čistini oko spomenika, danas je nestalo, a od njega je ostao samo spomenik.

Nedaleko od tog spomenika, na istoj poljani, Nemci su podigli, doduše mnogo skromnijih dimenzija, spomenik srpskim vojnicima poginulim u borbi sa njima, i to je primer poslednjeg ostatka viteštvu, koji se mogao videti još u Prvom svetskom ratu.

I sam proslavljeni nemački vojskovođa sa istočnog fronta - feldmaršal Makenzen, komandant nemačkih snaga koje su činile nemačka 11. armija, austrougarska 3. armija i bugarska 1. armija, trebalo da izvedu glavni udar na Beograd.

Šaljući ga u borbu, Car Vilhem II je izjavio: „Učiniću veliku čast hrabrim srpskim vojnicima i protiv njih će poslati feldmaršala Makenzena.“

Poštovanje prema protivniku pokazao je i sam fedmaršal Makenzen. U saopštenju koje je pročitano postrojenim vojnicima pred početak napada na Srbiju, navodi se: "Vi ne polazite ni na italijanski, ni na ruski, ni na francuski front. Vi polazite u borbu protiv jednog novog neprijatelja, opasnog, žilavog i oštrog. Vi polazite na srpski front i na Srbiju, a Srbi su narod koji iznad svega voli slobodu i koji se bori i žrtvuje do poslednjeg. Pazite da vam ovaj mali neprijatelj ne pomrači slavu i ne kompromituje dosadašnje uspehe slavne nemačke armije.

Oktobra 1915. godine, napadajući glavnim snagama preko Save i Dunava, armije Centralnih sila imale su zadatku da okruže i unište srpsku vojsku. Beograd su napadali delovi nemačke i austrougarske armije, uz snažnu podršku artiljerije sa kopna i reka. U tim borbama na Beograd je ispaljeno oko 30.000 granata.

Pitanje je zašto je groblje podignuto baš na ovom mestu. Taj razlog danas više ne može da se

vidi, ali sa ove padine se nekada mogla jasno videti Sava i ravnica preko nje, pravac odakle je nemačka vojka prošla i gde su se te borbe vodile. Ovo mesto je bilo upravo i odabрано zbog tog pogleda, kao vidikovac sa kojeg se videlo bojište, na kojem su se borili nemački vojnici sahranjeni na ovom groblju.

